

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

Van één tot zes regels, f 1.00.
 Voor elken regel meer, 0.15.
 Behalve de 85 cts. zegelgeld.
 Aankondigingen van geboorte, huwelijken en overlijden,
 worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
 regt daaronder begrepen.

ZATURDAG 3 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.Brieven franco aan het Bureau De Grondwet.
Jan Hendrikstraat, n°. 259.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
 Voor de overige steden des Rijks 5.50.

Hoofd-Bureau voor Ned. Oost-Indië:

VAN HAREN NOMAN EN KOLFF, te Batavia.
 Prijs franco per Landmail voor Java en buitenbezittingen,
 per jaar, met voornitbetaling bij het nemen van het
 abonnement f 70, Ned. Cour.

Wat de Natie van den nieu- wen Minister van Financiën heeft te wachten.

Men schijnt van zekere zijde niet wars van het denk-
beeld, dat de toelag der dagbladen, die de constitu-
tionnele beginselen voorstaan, als zij de handelingen
van het tegenwoordig Ministerie ter toetse brengen,
niets minder zou wezen dan de ondermijning van het
bewind, dat thans aan het roer is. Dat denkbeeld zou
eenige waarde erlangen, als het uitgesproken oordeel
de beschuldiging van ongegrondheid en oppervlakkigheid
niet kon ontgaan. Wanneer evenwel op feiten en ver-
klaringen gewezen wordt, die geen tegenspraak dulden,
dan moet elk denkbeeld van partijdig oordeel verdwijnen.

Er is weder een nieuwe Minister van Financiën opge-
treden, in de plaats van hem, die aan het einde van
zijn loopbaan het klaarste bewijs gaf, dat men bij de
vorming van een nieuw Ministerie er niet aan heeft
gedacht, welk financieelstelsel de persoon was toegedaan,
die met het beheer van 's Rijks geldmiddelen zou wor-
den belast. Verandering in het belastingstelsel scheen,
voor zoo ver zij tot vermindering of afschaffing leiden
kon, niet te behooren tot de beginselen, die hij aan-
keefde; en uit dien hoofde kon hij geen deel blijven
nemen van het Ministerie, dat door de April-beweging
was gevormd. Van zijn opvolger moest alzoo, natuur-
lijkerwijs, worden verwacht, dat hij een meer of min
tegenovergesteld beginsel volgde. De rigting werd aan-
gegeven in de Memorie van Toelichting, behorende bij
het wetsontwerp tot verwisseling van Staatsschuld, dat door
den tijdelijken Minister werd aangeboden: „De Regering
heeft voorstellen gereed tot vermindering van de belas-
tingen, die op de eerste levensbehoeften drukken.” Die
rigting scheen met den 13 Junij in het gezigt, de sympathie
te verwerven van eene partij, die overigens niet bijzon-
der met vermindering of afschaffing van belastingen is
ingenomen. De heer GROEN VAN PRINSTERER zeide in
de zitting van 27 Mei, vóór dat de nieuwe Minister
het woord voerde: „Eene laatste aanmerking geldt
mijne verwachting, wat de belastingen betreft, van
het Ministerie. Ik heb behoord onder hen, die bij de
„gewichtige beraadslaging over een nog niet in verge-
telheid geraakt voorstel verlangd hebben, dat, bij af-
wijking zoo spoedig mogelijk aan eenige verlichting
althans mogt worden gedacht. Dat denkbeeld werd
althans door het meerendeel van het Ministerie beaamd.
Wij hebben sedert treffende zaken beleefd. Een Mi-
nister van Financiën verdween. Waarom? Omdat, zoo
als althans de algemeene dunk, hij niet genoeg van de
„noodzakelijkheid eener onverwijlde verbetering overtuigd
was. GLANSRIJKE UITZIGTEN WERDEN TOEN GEOPEND.
Wij hebben gehoord van wetsontwerpen, die naderden;
die niet in de Kamer gebragt zijn; die, gelijk
„het is geworden, geheel afgewerkt in de archieven
van het Ministerie werden bewaard.”

En wat is nu het antwoord van den nieuwen Minister
van Financiën? „Hoe mijne denkbeelden zijn over den
„accijns in het algemeen en op dien van het gemaal
„in het bijzonder, kan ik thans niet verklaren. Het is
„een zaak, die zich niet in eenige weken laat bestu-
„deren. In mijn vorigen werkkring had ik voor gewoonte
„zaken niet te behandelen voor dat ik ze goed on-
„derzocht en van alle zijden beschouwd had; ik hoop
„ook te doen van deze plaats, welke ik niet gezocht
„heb, maar die mij is aangeboden. Evenwel wil ik niet
„weinig, ten aanzien van den accijns op het gemaal,
„tegenover thans zoo vele bezwaren worden aangevoerd,
„die gevoelen te deelen van hen, die meenen, dat er in
„de verandering, aan dat stelsel ten laste gelegd, veel
„verrijving heerscht.”

Bemerken uit deze verklaring ten duidelijkste, dat
„heer VROLIK de portefeuille is aangeboden en wel
„in zinn, dat de eer der aanbidding minder waarde
„dan de dienst der aanvaarding van de portefeuille.
„Het moet zich ook de omstandigheid laten verklaren,
„dat hij volgens in het oog springt, dat men naar het

finantieel stelsel van den nieuwen Minister geen onder-
zoek heeft gedaan; zelfs geen het minste belang scheen
te stellen, om op beschikbare wijze inlichtingen te vragen
omtrent het gevoelen van het nieuw optredende lid, ten
aanzien van de beloften en toezeggingen, die door de
„Regering waren gedaan: „de glansrijke uitzigten die
„geopend waren;” en dat men zelfs niet eens heeft
gevraagd: „hoe denkt gij over de voorstellen tot ver-
„mindering, die gereed liggen?” O neen! er is geene
overtuiging bij den nieuwen Minister, ten aanzien van
het accijnsstelsel gevestigd: de Natie is in hare ver-
wachtingen op nieuw door het April-ministerie teleur-
gesteld, op hetwelk van toepassing is een historisch gezegde
uit de hooge diplomatieke kringen: „lequel parle
beaucoup mais ne fait rien.”

De heer VROLIK moet het accijnsstelsel nog bestude-
ren. — Maar wat het gemaal betreft, die kennis is
„ingestudiert”; want de Minister deelt de gronden
mede, „waarom hij gelooft, dat de menigvuldige klag-
„ten daartegen niet van overdrijving zijn vrij te pleiten.”
De Minister heeft daardoor getoond eene gevestigde
overtuiging te bezitten ten aanzien van de waardij der
heffing van den rijksaccijns op het gemaal: op het
voornaamste levensmiddel voor de mindere standen. De
Minister toch vraagt: „wat betaalt een ingezetene in
„die belasting in het jaar? Wanneer men de ingezetenen
„bijeen neemt, dan is het gemiddeld bedrag der belas-
„ting op het gemaal over een geheel jaar f 1.56½ per
„inwoner.” Maar men vergeet, dat onder de bevolking
zijn medegedeld, die weinig in den accijns bijdragen,
„t zij omdat het brood niet het eerste en voornaamste
voedingsmiddel is, t zij, omdat zij door hoge graan-
prijzen van dit middel verstoken zijn. Maar dat laat-
ste geval schijnt de Minister geheel uit het oog te heb-
ben verloren; want — en let wel op die curieuse re-
denering — hij vervolgt aldus: „Wanneer het graan
„in prijs stijgt en het brood duur wordt, hoort men
„natuurlijk de meeste klagen tegen den accijns op het
„gemaal aanheffen. Doch, om u een voorbeeld te geven
„hoezeer die verhooging van het brood bij dure graan-
„prijzen onder anderen in de laatste maanden des vo-
„rigen jaars bedroeg: voor de tarwe driemaal zooveel
„als de accijnsen; voor de rogge zevenmaal zooveel als
„de accijns. Door den accijns af te schaffen zou men
„dus maar voor een zeer klein gedeelte te gemoet komen
„in de meerdere duurte van het brood, ontstaan door
„omstandigheden, waaraan niemand onzer iets kan toe-
„noch afdoen.”

Wij hebben ons met ernst afgevraagd, hoe het mo-
gelijk is, met zulke redeneringen de klagen over den
druk van den gemaal-accijns te durven afweren. De
heer VROLIK gelieve zich ter plaatselijke secretarie van
de residentie te doen inlichten omtrent de nuttige strek-
king der aldaar bestaande spaarkas. Hij bedenke, dat
hoe hooger de graanprijzen stijgen, te zwaarder de
accijns drukt en het gebruik te belangrijker vermindert.
Hij onderzoekte, of niet de accijns bovenmatig
gedrukt wordt door de formaliteiten, aan de heffing ver-
bonden. Hij bestudere het accijnsstelsel op practisch
gebied. Dan eerst zal hij, na verloop van jaren en na
verkregen ondervinding, met de bekentenis zijner onkun-
de terugzien op hetgeen hij thans der Natie als goede
munt zou willen in de hand stoppen; maar wat als van
slecht allooi, niet gangbaar kan worden geacht.

De heer VROLIK scheen, ten opzichte van het accijns-
stelsel, van eene niet geringe vooringenomenheid te doen
blijken. De heer VAN BOSSE mogt dat niet onopgemerkt
laten. „De Minister sprak toch niet alleen als individu,
„maar ook als lid van het Kabinet, en hier moet ik
„herinneren, hetgeen, nog niet lang geleden, is geschied.”
Die herinnering betrof de stellige verklaring der Re-
gering, „dat zij een voorstel gereed had tot vermindering
„der belastingen, die op de eerste levensbehoeften drukken.”
„Het Kabinet had dus in Februarij jl. een stelsel; en
„nu verkondigt het, bij monde van den tegenwoordigen
„Minister van Financiën, dat de Regering de zaak nog
„moet bestuderen en dus thans ten opzichte van dit on-
„derwerp, in haar geheel wil blijven. Ik acht het zaak,

„dit zij in het voorbijgaan gezegd, van deze nieuwe
„verklaring der Regering acte te nemen.”

En waarlijk, het blijkt maar al te zeer, dat de be-
loften, vroeger door de Regering gedaan, weder in
hare vervulling hebben gefaald. De Minister zegt: „ik
„geloof niet, dat eene zoodanige toezegging gedaan is;
„de vorige Minister heeft toegezegd, dat, wanneer de
„toestand der schatkist het toeliet, hij dan gaarne aan
„den Koning zou voordragen om voorstellen te doen
„tot gedeeltelijke afschaffing van de eene of andere
„belasting; maar ik geloof niet, ten minste mij is het
„niet bekend, dat bepaalde toezegging zou zijn gedaan,
„in welken geest die voorstellen zouden worden gedaan,
„of waarop die gedeeltelijke afschaffing zou worden
„toegepast.”

Ten minste mij is het niet bekend, zegt de heer
VROLIK, en daarmede wordt het verband opgeheven,
dat op het Hoofd van het Departement van Financiën
door vroegere toezeggingen was gelegd.

De heer VROLIK cijfert die beloften weg en is voor
het behoud van accijnsen, ook op de eerste levensbehoeften.
Hij zeide: „de buitengewone omstandigheden zijn, ge-
„loof ik, van dien aard, dat men op rekening daarvan
„wel rijpelijk mag overwegen, wat er al of niet behoort
„gedaan te worden. De staatkundige horizon is duister;
„de duisternis ligt thans noch wel in het verschiep,
„maar zij kan ook naderen. Met regt mag men dus,
„naar het mij toeschijnt, zich voorbehouden, om later,
„wanneer daartoe de tijd zal gekomen zijn, tot af-
„schaffing van belastingen over te gaan, wanneer men
„namelijk meent, zulks met zelfvertrouwen en gerustheid
„te kunnen doen.”

En toch was een ernstig woord van den heer THOR-
BECKE de rede van den Minister voorafgegaan.
„Met de erkenning, dat eene belasting niet goed is,
„wordt reeds de halve weg tot verbetering afgelegd.
„Wij zijn niet hier om de waarheid te bedekken of te
„verbloemen, noch om tusschen het voor en tegen
„gestadig te wankelen, noch om hetgeen velen of zeer
„velen in den lande goedkeuren of misprijzen, tot
„rigtsnoer te nemen. Wij zijn hier om de waarheid,
„naar onze overtuiging, helder aan den dag te doen
„komen, en, voor zooveel wij kunnen, te doen zege-
„vernement onze finantiën overgenomen in een staat, dat
„afschaffing van belasting mogelijk is, ook zonder dat
„andere middelen in de plaats worden gesteld. Het
„vorig Gouvernement, in dat opzigt niet zoo gelukkig als
„het tegenwoordige, heeft ernstig gepoogd, ons belasting-
„stelsel op betere grondslagen te vestigen.”

Zoo nog iets ontbrak aan de overtuiging, dat het tegen-
woordige Ministerie, harer oorspronkelijkheid gedachtig,
er op uit is, om door fraaije woorden, beloften en toezeg-
gingen haar bestaan te rekken: de gehoudene beraad-
slagingen hebben duidelijk aan het licht gebragt, dat
daarop niets te rekenen valt. Het Ministerie is in dat
opzigt getrouw aan de „tegenovergestelde rigting”,
die zij een jaar geleden bij haar optreden liusterrijk
aankondigde en van de predikstoelen, verklaard, ont-
wikkeld en toegepast, aan de goede gemeente werd
aangeprezen. Ofschoon het niet kan ontkend worden, dat
„s Rijks Schatkist het verlies van de opbrengst eener
belasting, b. v. op de rogge kan lijden, wil men liever
door de uitgaven te vermeerderen, de beschikking over
die opbrengst behouden. Is het bijkans te verwonderen,
dat er adressen worden ingediend, waarvan men den toon,
ja, hartstogtelijk, onbetamelijk kan noemen, maar die
toch eene onbetwistbare waarheid doen hooren, eene waar-
heid, die niet enkel in Groningen, ook in Zuid-Holland,
niet enkel door molenaars, ook door nijvere burgers,
niet slechts, zoo als de Nederlander zou zeggen, door
ongeloovigen of Godloochenars, maar door anti-revo-
lutionairen, door gemoedelijke ingezetenen, door ijve-
raars voor het regt der gezindheden, door orthodoxen en
afgesehenen, innig gevoeld en erkend wordt. De
constitutionnele partij vindt daarin vooral hare sterkte,
dat zij ijvert tegen ons thans bestaande accijnsstelsel
en weerklink ontmoet en ondersteuning erlangt bij

allen, die het niet om het even is op hoedanige wijze de Schatkist wordt gevuld, en die er niet onverschillig over zijn, wanneer zij opmerken, hoe verderfelijc voor de welvaart en voor de zedelijkheid der Natie de heffing van accijnsen is.

En desniettemin wordt dat Ministerie ondersteund door mannen, die hun lidmaatschap van de Tweede Kamer hoofdzakelijk verschuldigd zijn aan de ernstige begeerte der kiezers, dat voor de stoffelijke en zedelijke belangen der Natie zou worden gezorgd. Wij vragen op nieuw: wat hebben de leden der anti-revolutionnaire partij, wat hebben de ministeriële leden, wat hebben de zuivere April-mannen, in dat opzigt anders gedaan dan de welmeenende pogingen door de constitutionnele partij in het werk gesteld, te bestrijden? Is er ooit een tijdvak geweest, behalve sedert Mei 1853, waarin de Natie grootere teleurstelling heeft ondervonden, en waarin minder duidelijk is geopenbaard, dat zij zich getroosten moet de lasten, die haar drukken, te blijven dragen, ook ten believe van vele noodeloze uitgaven ter voldoening eener kwalijk geplaatste ijdelheid? Zoo de April-mannen, die de omverwerping van het vorig Ministerie hebben ondernomen, zich geplaast vinden tegenover hen, die op eene waardige wijze zich bereid toonden het roer der Regering aan andere handen over te geven, dan openbaren zij dezelfde verlegenheid, welke men ontwaart bij hen, die het antwoord schuldig blijven op de vraag: welke voldoening de April-beweging aan de gewaande grieven heeft verschaft? Gelukkig, dat de partijleuzen waarvan men de trouw aan Koning en Vaderland onafscheidelijk achtte, thans naar waarde worden geschat. De kiezers zullen hunne regten hernemen, die men hun in het vorige jaar, door opwekking van hartstogt, ontfutselde en, wij zijn er zeker van, dat in menig kiesdistrict bij de aanstaande verkiezingen het onrecht zal worden hersteld, dat jegens menig waardig Volksvertegenwoordiger is gepleegd.

De heer THORBECKE heeft, gisteren, in de Tweede Kamer den Minister van Buitenlandsche Zaken geïnterpelleerd over de vrijheid van onzen handelstaat in den tegenwoordigen oorlog, in verband met de waarschuwing van den Minister van Buitenlandsche Zaken, in April jl. gedaan, en ook in verband met berigten of geruchten, die den handel verontrusten.

Bij deze gelegenheid heeft de constitutionnele partij op nieuw bewezen, dat zij bij uitzondering waakt voor de groote belangen van het Vaderland.

Wat de interpellatie zelve betreft — die geschied is ondanks de beproefde poging, om haar, door uitstel, af te stellen — wij komen daarop terug, zoodra het *Bijblad* ons den officiële tekst zal hebben medegedeeld.

Eene enkele opmerking mogen we evenwel, reeds nu niet, onthouden.

De heer VAN HALL heeft veel gesproken; maar, omtrent het hoofdfeit, weinig gezegd. Het antwoord was zeer mysterieus.

Wij hopen vurig, dat er inderdaad zoo weinig reden tot ongerustheid bestaat als de heer VAN HALL heeft doen voorkomen. Intusschen is het opmerkelijk, dat, terwijl die Minister slechts gewaagde van één Hollandsch oorlogschip, dat naar Hellevoetsluis was gezonden, om „geheel overbodig“ de Hollandsche vlag te vertoonen naast de Fransche, de ministeriële Courant, de *Amsterdamsche* van heden, opgeeft, de volgende lijst van oorlogsvaartuigen daár thans bijeengeroepen:

Zr. Mjs. stoomschip *Amsterdam*, kapt. luit. SPANJAARD;
Zr. Mjs. schoonerbrik *Rembang*, lt. t. zee 1e kl. HANSEN;
Zr. Mjs. schooner *Attalante*, lt. t. zee 2e kl. KROEF;
Zr. Mjs. kanoneerboot No. 24, lt. t. zee 2e kl. DE JONGE; en
Zr. Mjs. stoomschip *Cycloop*, lt. t. zee 1e kl. ZWAANHALS.

Het komt ons, onder alle reserve, voor, dat deze vrij aanzienlijke magtsvertooning niet komt ter staving van de verklaring des Ministers van Buitenlandsche Zaken, dat de Hollandsche vlag „geheel overbodig“ to Hellevoetsluis moet waaijen naast die van het onschuldige Fransche kottertje, de *Favorite*, dat, volgens de *Amsterdamsche Courant* van gisteren, zou versterkt worden met twee Fransche en twee Engelsche oorlogschepen.

Ook de *Amsterdamsche Courant* heeft bereids een woord gesproken over „de aanstaande verkiezingen.“ Teregt is opgemerkt, dat dit artikel heeft „een half officieel karakter“, en men heeft er, met veel juistheid bijgevoegd: „Hetgeen in de *Staats-Courant* niet kan gezegd worden, zegt men in de *Amsterdamsche Courant*.“

Hoe wil nu de half-officiële courant, dat de afloop zij der verkiezingen?

Na eene belagchelijke fanfaronade op „de kloekheid“ en het „palstaan“ van een Ministerie, dat niets anders heeft gedaan dan transigeren en laveren en de verwachtingen van alle partijen heeft teleurgesteld, terwijl

het zijn eigen programma logenstrafte, wenscht de *Amsterdamsche Courant*, dat die allen niet herkozen worden, die aan de Regering moeilijkheden in den weg leggen. Dat wil zeggen: de *Amsterdamsche Courant* wil eene zuiver ministeriële kamer, wil acht en zestig „ja knikkers“, die, hoogstens, met woorden wel eens tegen stribbelen, gelijk de meerderheid der Kamer tot dus ver heeft gedaan; maar die toch altijd vóór stemmen.

Wij kunnen de arrogantie van dezen eisch niet beter in het licht stellen, dan door de aandacht te vestigen op de volgende openhartige verklaring, afgelegd uit naam eener partij, die eerst de komst van het Ministerie in de hand gewerkt en tot dus ver ijverig ondersteund heeft:

Wij gelooven, dat het Ministerie overvraagt. Zelfs onder hen, tot wie het woord gericht wordt (d. i. tot de lezers der *Amsterdamsche Courant*) zullen er waarschijnlijk weinigen zijn, door wie de zelfverdediging van het Ministerie beaamd wordt.

Weinigen, die overtuigd zijn, dat het een glansrijk verleden gehad heeft.

Weinigen, die eene voor Nederland heilrijke toekomst zouden verwachten, wanneer het van elke oppositie, die met vastheid van oortuiging in verband is, bevrijd werd.

Wanneer het, door enkel onpartijdigen omringd, in de sedert het programma van 26 April merkbaar gewijzigde rigting onvoorwaardelijken steun had.

En vooral dit, hetgeen als eene alom erkende waarheid mag beschouwd worden.

Het tegenwoordige Ministerie staat; maar dat is ook alles. Het mist alle sympathie in de gemoederen; het voldoet eigenlijk niemand, terwijl Thorbecke zijne warme voorstanders had. Thans daarentegen vertoont zich meer en meer eene algemeene onvoldaanheid.

Het is inderdaad, met deze waarheid voor oogen, die in het hart begint te herleven van elken Vaderlandslievenden burger, dat de kiezers zullen behooren te overwegen, aan wie zij hunne stem zullen geven. Het is niet te doen, om een Ministerie te doen vallen of te ondersteunen: het zijn de belangen van het Vaderland, die behartigd moeten worden. En 't is dan ook, alsof de *Amsterdamsche Courant* haar eigen dwaasheid heeft ingezien, wanneer zij tot vergoelijking haar artikel met de volgende woorden eindigt, die waarlijk zeer juist het programma aangeven van den geest, in welken de constitutionnele partij de verkiezingen wenscht te zien uitvallen.

De kiezer vraagt niet, wie is ministeriël? maar: wie heeft het Vaderland lief, wie kent onze belangen, wie beschouwt onzen toestand met onbeneveld, niet door partijzucht verblind oog; wie heeft kracht en moed, om de regering te bestrijden waar zij dwaalt; lust en ijver om haar te schragen, waar zij het goede wil?

Men gunne den partij-mannen de rust, die zij zoo dringend behoeven, en roepe onpartijdigen tot het werkdadig staatkundig leven op.

Juist: zóó moet gehandeld worden.

Dat de kiezers dan nagaan, of de aftredende leden der constitutionnele partij eene oppositie *quand même* hebben gevoerd. Wij schromen geen onderzoek; wij dringen er op aan. Zij zullen de treffendste bewijzen ontmoeten, dat die leden dikwerf het Ministerie tegen zijne eigene, zoogenaamde vrienden heeft gesteund; dat zij, welwillend, vele maatregelen, die voorgedragen waren, hebben helpen verbeteren en aannemen; dat de ondersteuning en de bestrijding beiden plaats grepen om de zaken nimmer om de personen: dat het welzijn des vaderlands hun enig doelwit was.

Maar dat de kiezers dan ook den raad van de *Amsterdamsche Courant* in overweging nemen, en uit de Kamer verwijderen allen, die juist hunne stem motiverden omdat zij ministeriël waren; die de personen behandelden en niet de zaken.

Bij voorbeeld: de heeren Bieruma Oosting, Groen, van der Brugghen; Mackay, van Rappard, van Asch van Wijck, van Franck, Bosscha, Taets van Amerongen, Hoffman, Wintgens, Sander en Boeije, die het voorstel tot afschaffing van den accijns op het vleesch verwiepen, omdat het voorstel kwam van de constitutionnele partij.

Bij voorbeeld: de heer Baud, die de afschaffing van het tonnegeld noodig keurde in het belang des Vaderlands; maar het voorstel daartoe afstemde, omdat negen leden der constitutionnele partij dat voorstel gedaan hadden.

Bij voorbeeld: de heeren Sleeswijk Vening, de Kempenaer, Rochussen en Wintgens, die, in den regel, goedkeurende wat door de Regering was voorgesteld, nu en dan de voorgedragen maatregelen hevig bestreden en toch vóór stemden, omdat zij ministeriël waren!

Dat de handelingen en de stem der aftredende volksvertegenwoordigers behoorlijk worden onderzocht, en dan twijfelen wij niet, of aan den wensch der half-officiële Courant zal voldaan worden: „de Natie zal aan de partijmannen de rust gunnen, die zij zoo dringend behoeven.“

Buitenland.

ENGELAND.

In de zitting van het Lagerhuis van 29 Mei is geringswege beklagd, dat zij de wet nopens de ping bij verkiezingen introk. Die wet was voor de maal in het Huis gelezen. Tevens zijn vier andere tot die zaak betrekking hebbende, ingetrokken. Het dat de regering uit hoofde van het gewigt der tegedige omstandigheden het ontijdig acht, die weraadslanding te brengen.

FRANKRIJK.

Het wetgevend ligchaam houdt zich bezig met derzoek van een ontwerp, strekkende om in wetvatten al de wijzigingen, die sedert 1846 door of besluiten in het tarief van in- en uitgaande regt gebragt. De meeste dier veranderingen hebben ten de Fransche tarieven te doen verdwijnen het sterverbod of van eene overdrevene bescherming, en alzoo langzamenhand in de beginselen van voorvrijheid van den handel.

Sedert eenige dagen was het gerucht in omloop, heer Boichot, een der drie sergeanten, die in de tuerende vergadering van 1848 zooveel beweging veroorzaakt, in hechtenis zou zijn genomen.

De heer Boichot was ten gevolge van het bekenroer van 13 Junij van dat jaar veroordeeld, en naar het buitenland begeven. Het schijnt, dat hij eenigen tijd heimelijk in Frankrijk was teruggekeerd bevindt zich dus in hechtenis, en men voegt er gelijksoortige maatregelen ook tegen andere personen genomen.

DUITSCHLAND.

De vergadering der Staten van Hannover zijn oproepen tegen den 7den Junij.

DENEMARKEN.

Eene gebeurtenis sedert lang voorzien, waarschier dagelijks voorbereid was, heeft in dit land gehad. Men herinnert zich den strijd der kamer eenstemmigheid, immers nagenoeg van de drukpers de Regering. Het voornamelijk doel van dezen strijd Grondwet. De Grondwet van het koninkrijk is thans die, welke in 1848 werd aangenomen. De Regering daarin wijziging te brengen en eene nieuwe Grondwet de geheele Deensche monarchie toepasselijk te maken kamers wilden haar behouden, en weinigen tijd vóór haar uiteengaan, hebben zij een votum van trouwen tegen het ministerie uitgebragt. Sedert lang dit laatste en het Hof er op aan om aan dien stand van een einde te maken door het nemen van een coup en wel door het uitschrijven van eene nieuwe Grondwet. De koning bood wederstand, niet omdat hij met de wet van 1848 instemde, maar omdat hij gezworen haar te handhaven en hij er een afkeer van had niet gestand te doen.

Het schijnt, dat die bezwaren zijn opgeheven; immers depêche deelt mede, dat er eene coup d'état heeft gehad en dat vervolgingen zijn aangevangen tegen der oppositie zoo in de hoofdstad als in de provincie, dat is, tegen bijna al de dagbladen; want de p. zich bijna eenstemmig onder de oppositie gerangschikt depêche houdt nog geene bijzonderheden in, maar zij een coup d'état aankondigt, moet men het behouden, dat dit betrekking heeft tot de Grondwet die staatsregeling van 1848 door den koninklijken is herzien.

TURKIJE.

Men kan thans, naar het schijnt, verwachten binnen kort aan de oevers van den Donau een slag zal worden geleverd. De Fransche *Moniteur* heeft aangekondigd, dat Omer-Pacha zich gereed maakt het hoofd van zijn leger, Schumla te verlaten, en Silistria te ontzetten, dat den 26sten Mei nog al stand bood, na vier aanvallen te hebben afgeslagen stormenderhand waren ondernomen door de gehele sische krijgsmagt, die op dat deel der rivier best was. Men voegt er bij, dat dit besluit het eerste is van den krijgsgaad, die te Varna gehouden is, eene legermagt van 25,000 Engelsch-Franschen der vleugel van het Turksche leger zouden bevatten het zoo noodig te ondersteunen. Hoezeer dit laatste onder de geruchten behoort, is het zeker, dat de ging van Omer-Pacha, om de belegerde vesting te ten, door den *Moniteur* wordt aangekondigd. Tot king van dat oogmerk, moet de Opperbevelhebber Russische leger slag leveren. Het is dus waarschijnlijk dat men binnen kort vernemen zal, dat er onder ren van Silistria eene gewigtige ontmoeting heeft gehad. Welke de uitslag daarvan ook moge zijn, voorzien, dat het lot der vesting daardoor zal wist. Is Omer-Pacha overwinnaar in den strijd, Silistria gered; maar wordt hij overwonnen, dan Silistria in de handen der Russen.

Mag men de berigten gelooven, welke de *Post* kerk onlangs van de oevers der Donau te hebben gen, dan zou het niet nauwkeurig zijn, dat de kewitsch zich in persoon naar die plaats heeft om het beleg te bespoedigen. Volgens het *Post* zou de Vorst zich steeds in zijn hoofd-kwartier den hebben, van waar hij den generaal G. die zich te Karason bevond, bevel heeft gegeven met zijne reserve artillerie voor Silistria te doch die generaal door Omer-Pacha in bedwang

Daarna brengt de commissie van petitien rapport uit over eenige verzoekschriften. Daaronder behoort het reeds vroeger door ons vermeldde request van den heer Ruijsenaers betrekkelijk de weigering door de Regering, om hem te verlenen concessie tot den aanleg van een onderzeeschen telegraaf, tusschen Engeland en Amsterdam. De commissie stelt voor, om het adres neder te leggen ter griffie.

De heer THORBECKE stelt voor, om dit adres tevens te verzenden aan den Minister van Binnenl. Zaken, met verzoek om inlichtingen. Daartoe bestaan velerlei redenen. Vooreerst het publiek belang. Ten tweede schijnt het raadslachtig en vreemd, waarom de Minister, zonder opgaven van eenige plausibele reden, de concessie van zoo eene belangrijke zaak heeft geweigerd.

Spr. zegt, dat het weren van alle misbruiken niet doenlijk is bij de wet, maar wel door de concurrentie. In het algemeen belang scheen dus de concessie noodig en nuttig. Voorts heeft de adressant betoogd, dat de bepalingen van den onderzeeschen telegraaf strijdig zijn met de hier te lande bestaande wet; en dit verdient bij de Kamer genoeg overweging, om inlichtingen te vragen. De adressant beweert toch, dat de heer Ricardo zich veroorlooft, om zijne berichten te doen voorafgaan aan alle anderen, zelfs aan gouvernements-depêches, onder het merk **A. K.** (Is dit wellicht **Amsterdamsche Kourant**?) Is dit waar, is het zelfs waar dat daardoor effecten-speculatie op de Amsterdamsche Beurs worden in de hand gewerkt, dan geschiedt dat in het nadeel van het publiek; en dat behoort de Kamer te onderzoeken.

Het adres vergelijkende met de reglementen op de dienst van 's Rijks telegraaf, meent Spr. dat deze regtvaardiging allezins behoeven. Zoo vindt men in de bepalingen van het nieuwe regl., dat alle *regerings-berigten* voorgaan, volgens de wet op den telegraaf. Als *regerings-berigten* worden echter opgegeven: berigten van den Koning en van de leden van het Koninklijk huis, enz. In het eerste reglement, onder Spr. bestuur gemaakt, stond 1°. de Koning, 2°. de Ministers; 3°. het corps diplomatique. De leden van het Koninklijk huis behooren niet tot de Regering, en kunnen, wat het gebruik van den telegraaf betreft, niet vóór het publiek worden voorgehouden.

Het 2de punt is, dat in het reglement voorkomt de bevoegdheid des Ministers, om tijdelijk berigten als *regerings-berigten* aan te wijzen. Dit strijdt met de wet; want voorrang mogen niet genieten berigten, die in waarde gelijk gesteld worden met *regerings-berigten*, maar wel *berigten van de regering zelve*. Spr. wenschte dus, in de eerste plaats, inlichting te hebben omtrent de bedoeling van deze uitzondering; en, in de tweede plaats, of, ten gevolge van deze met de wet strijdige bepaling, ook kan aanleiding zijn gegeven tot het groote misbruik, waarover de heer Ruijsenaers klaagt. Daardoor toch, is, volgens den adressant, een monopolie verleend aan den directeur van den telegraaf en zijn agent te Amsterdam (den heer v. H. te Amsterdam?) dat schadelijk is voor het publiek en nadeelige gevolgen voor alle effectenhandelaars hebben kan.

De heer VAN DEINSE verklaart, onder den indruk van deze rede, namens de commissie van de verzoekschriften, dat zij zich vereenigt met het voorstel van den heer THORBECKE, om te dezen aanzien inlichtingen te vragen van den Minister van Binnenlandsche Zaken.

De heer VAN GOLTSTEIN zal zich tegen het verzenden van 't adres aan den Minister niet verzetten; maar wil niet, dat die inlichtingen ook worden uitgestrekt tot het op 1 Jan. jl. vastgestelde reglement, waarin, volgens den heer Thorbecke, bepalingen strijdig met de wet zouden voorkomen.

De heer THORBECKE zegt, dat hij inlichtingen had gevraagd over het adres; maar dat hij de kamer had willen waarschuwen voor de punten, die zouden behooren te worden behandeld na dat de Minister de gevraagde inlichtingen zal hebben gegeven.

De KAMER besluit daarop, eenstemmig, om aan den Minister de noodige inlichtingen te vragen.

Daarna brengt de heer DE KEMPENAEER verslag uit over het verslag der regering, betrekkelijk het Armwezen over 1852. Wegens de uitgebreidheid van het stuk, leest die heer alleen de conclusie voor, om daarover later te beraadslagen.

Morgen ten één ure weder eene zitting.

's Gravenhage, 2 Junij.

Z. M. heeft ingewilligd het verzoek van den 1sten luit. P. M. Netscher, van het regement grenadiers en jagers, om vergunning tot het aannemen en dragen van de versierselen van ridder der orde van de Roos, hem door Z. M. den Keizer van Brazilië geschonken.

* Met leedwezen moeten we mededeelen, dat heden morgen in deze residentie in ruim 80 jarigen ouderdom overleden is Jhr. Rijnholt Antonij Klerk, luitenant-generaal, buitengewoon adjudant des konings en chef van Z. Ms. militair Huis.

* In de zitting van den Hoogen Raad der Nederlanden (burgerlijke kamer) van heden is de heer Mr. C. Sleswijk Vening, beëdigd als raadsheer in het Provinciaal Gerechtshof van Friesland.

* In de residentie is aangekomen en aan het hôtel de *Maréchal de Turenne (Hôtel Fuhri)* afgestapt de markies Charles Eurico Giamsoo de Pampara, Hoofd-officier in dienst van Z. M. den Koning van Sardinië, komende van Chambury.

* Nederlandsche Bank. Opgave naar aanleiding van het Kon. besluit van 9 Junij 1852 (Stbl. n°. 1241); omlou-

pende bankbiljetten f 95,031,675.00; saldo's van rekeningen-courant f 18,189,978.93½; en munt en muntmateriaal f 163,935,667.36½.

Men verneemt, dat de concessionarissen van het schroefstoombootje van Rotterdam naar 's Hage, verlof hebben verkregen om hun vaartuig in dienst te stellen op aanst. Zondag, den eersten Pinksterdag.

Het Gouvernement heeft onlangs aan de hoofdvereeniging voor het Nederlandsch Onderwijzersgenootschap opgedragen, om eene collectie daar te stellen van oorspronkelijke en nagemaakte stukken betrekkelijk het onderwijs, als plannen en modellen van schoolgebouwen, meubelen, schoolbehoeften, boeken, kaarten, enz. voor het onderwijs, ten einde dit alles op te zenden naar de van wege de Engelsche *Society of Arts* eerlang te houden tentoonstelling van voorwerpen en geschriften betrekkelijk het lager onderwijs; het Gouvernement heeft eene vrij aanzienlijke som ter bevordering dezer zaak beschikbaar gesteld.

Bij Koninklijk besluit van 24 Mei jl. (Stbl. n°. 82) wordt als losplaats voor steenkolen bij invoer langs de rivieren en kanalen aangewezen, de gemeente Leerdam.

Bij koninklijk besluit van 17 April (Stbl. n°. 68) wordt met 1 Junij 1854 ingetrokken het besluit van 15 April 1843 (Stbl. n°. 13), houdende bepalingen omtrent den verkoop van het brood en het werk der broodzetting, door de gemeentebesturen in acht te nemen, als strijdig met de bepalingen der gemeentewet, waarbij de regeling van dit onderwerp aan de gemeenteraden wordt opgedragen.

Bij koninklijk besluit van 22 Mei jl. (Stbl. n°. 81) worden de reis- en verblijfskosten voor de Inspecteurs van Rijks-politie, of voor hen, die in zake van algemeene politie met eenige inspectie worden belast, geregeld naar de tweede klasse van het tarief, vastgesteld bij besluit van 15 December 1849 (Stbl. n°. 62); die kosten zullen worden gekwet uit den post voor reis- en verblijfskosten in zake van algemeene politie op het IV Hoofdstuk der begroting voor 1854.

Bij koninklijk besluit van 17 April II. (Stbl. n°. 69) worden de besluiten van den gemeenteraad van Deventer, waarbij die raad zich bevoegd heeft verklaard te beschikken op adressen tot oprichting eener bijzondere school der 2de klasse en tot amissie als huisonderwijzer, welke besluiten door den burgemeester dier gemeente, naar aanleiding van het 2de lid van art. 70 der gemeentewet, niet ten uitvoer zijn gelegd, volgens de artt. 153—155 der gemeentewet tot 1 October a. s. geschorst.

Van regeringswege is aan elke der kamers van koop-handel en fabrieken te Amsterdam en Rotterdam gezonden een exemplaar van een verslag nopens het doel en de werkzaamheden der maatschappij tot voorziening van St. Petersburg van zuiver Nieuw-water.

Degenen, die in deze onderneming aandeelen zouden willen nemen, moeten zich hiertoe tot het bestuur dier maatschappij wenden door tusschenkomst van een of ander handelshuis te St. Petersburg.

Te Grijpskerk is II. Zaterdag eene kiezersvergadering gehouden, waarin de heer G. Reinders tot kandidaat voor de Tweede Kamer bij de aanstaande verkiezingen is gekozen. In deze streken, zegt de berichtgever, wenscht men algemeen, dat de heer Reinders weder als lid van de Kamer worde gekozen. (Pr. Gr. Ct.)

Ook te Wormerveer is de broodzetting door den Gemeenteraad afgeschaft en de vrije concurrentie voor de bakkers opengesteld, behoudens het vaststellen eener nadere plaatselijke verordening omtrent de kwaliteit en het gewicht van het brood.

De N. Dr. Ct. meldt, dat het maatschappelijk kapitaal voor den aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen bepaald is op f 480,000, zoodat er nog voor eene som van f 180,000 zal moeten worden ingeschreven, en dat de aanvraag om concessie ten spoedigste zal worden gedaan.

De *Amsterdamsche Courant* meldt, dat de Nederlandsche flotille, die thans te Hellevoetsluis ligt, bestaat uit de navolgende oorlogsbodems: Z. M. Stoomschip *Amsterdam*, kapt. luit. Spanjaard; schoonerbrik *Rembang*, luit. ter zee 1ste kl. Hansen, schooner *Atalante*, luit. ter zee 2de kl. Kroef; kanonneerbuit n°. 24, luit. ter zee 2de kl. de Jong, stoomschip *Cijcloop*, luit. ter zee 1ste kl. Zwaanbals.

De onlangs te Amsterdam gehoudene veiling van de schoone boekerij van wijlen den pastoor M. A. van Steenwijk, heeft de belangrijke som van f 20,400 opgebragt, namelijk f 14,700 voor de theologische werken en f 5,700 voor de plaatwerken.

De *Amersfoortsche Courant* beveelt als kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer voor het district Amersfoort aan, den heer Mr. W. J. C. van Hasselt.

Men meldt, dat het eind. examen van al de kadets en adelborsten, te Breda gunstig is afgeloopen; weldra zullen er dan ook een aantal officieren worden aangesteld. Gisteren zijn de kadetten van Breda vertrokken om te kamperen; in de volgende week gaan de adelborsten van de beide laatste studie jaren ook derwaarts, om zich den 18den op de brik de *Zeehond*, tot het doen van den gewonen instructietocht. Het getal aspiranten om tegen September op de academie te worden geplaatst, bedraagt 163. (Utr. Ct.)

Vrijdag II., zoo schrijft met uit Ermelo, is op van daar naar Harderwijk, een meisje door getroffen en op de plaats-dood gebleven.

Te Utrecht is door eene kiezersvereeniging tot voor het lidmaatschap der Tweede Kamer gesteld mr. N. J. P. Kien, burgemeester der stad Utrecht, vervanging van het afstervend lid mr. H. A. M. van Wijk.

* **Gouda**, 2 Junij. In de op gisteren avond den vergadering van de kiezers vereeniging de *Graaf alhier*, is met bijna algemeene stemmen tot kandidaat de aanstaande verkiezing voor het lidmaatschap der Kamer aangenomen de heer Mr. L. Metman te 's Graaf.

Utrecht, 31 Mei. Heden promoveerde tot de regten, de heer J. L. Wolterbeek Dz., van Amsterdam verdediging van zijn *Specimen historicum juris de Rheni navigatione*. (Proeve eener geschiedenis scheepvaartwetgeving op den Rijn.)

Hoorn, 1 Junij. Met genoegen merkt men stad en omstreken de welvaart op, die landbouw veeteelt den landman aanbrengt, welke zijne weder doet afstralen op den stadbewoner. Klaarlijk is zulks vooral door de duurte der huizen in stad en de hooge prijzen, die besteed worden de in veiling komende grondstukken, voor welke bel besteed wordt van vroeger. Overal ziet men de bouwen en verbouwen en onze markten leveren opmerker schilderachtige, verlustigende gezigten handel in het algemeen maakt in onzen omtrek vorderingen, vooral door de gemakkelijke vermet de hoofdstad en door de overal verbeterde en den staat gehouden wordende wegen. De kaas en del, die eenen hoogen top bereikt heeft, verrijkt hoerenstand en het laat zich aanzien, dat die in ble zal toenemen.

Middelburg. Men schrijft uit Vlissingen van 30 Als eene bijzonderheid kan men melden, dat alhier, voor Antwerpen bestemd, passeerde eene Russchooner, genaamd *Juno*, gezagvoerder Burgman, kon van Zierra Leone en geladen met notennuskaat, het had mogen gelukken te ontsnappen aan de Engoorlogschepen, die in het kanaal en voor onze speciaal of onder die vlag varende schepen kruisten stoomboot benevens een zeilschip moeten bepaald ben gemaakt op dien bodem, doch juist toen achterhaald hadden, had de schooner de Schelde en moest de vervolging dus worden gestaakt.

Vlissingen 1 Junij. De afgekeurde Russische *Navarino* is eergisteren voor de som van f 10, den heer Wibaut alhier verkocht.

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 2 Junij 1854.

Nederland. Pct.	Busland. Pct.
Ned. W. Schuld. 2½	59 ½ 59
Dito Certificat. 3	69 ½ 70 ½
Dito Dito 4	86 ½ 76 (70)
O. I. Leening. 4	86 ½
Amort. Syndic. 3½	
Hand.-Maats. 4½	
Belgie.	
Certificaten. 2½	
D ^o Rothschild. 2½	47 ½ 76
Frankrijk.	
Obligatiën. 8	
Spanje.	
Nieuwe. 1	19 ½ 36
Dito Buitenl. 3	
D ^o Binnel. 3	36 ½ 36
Bew. Sp. Com. 4½	36 ½
Amort. Schuld. 4½	36 ½
Portugal.	
Londen nieuwe. 5	35 ½ 6, 5½
Dito uitgest. 4	

Mexic., te Lond. 3 pct. 22½, 1½; dito Onh. 2½. Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 17½; dito Uitg. Peru 4½ pct. 68; Grieken, te Lond. 5 pct. 4½. De markt blijft bij voortdurend hare vooruitgaande vervolgen door aanzienlijke kooporders, welke dageliks alle fondsen geëffectueerd werden. Inzonderheid zijn Russen en 4½ dito het meest gekocht.

FRANKFORT, Donderdag 1 Junij. 5 pct. Metaal. Spanje binn. 3 pct. 35½; dito 1 pct. 19.

LONDEN, Donderdag 1 Junij. Consols op t. 91½. N. 3 pct. 24½, 24½; Peru N. 4½ pct. 62, 62; G. 6½, 6½ à ½; Sardinië 5 pct. 81 ex d., 81 ex d. 19½, 19½; dito 3 pct. buit. 39½, 39½; dito 4½, 4½; dito Passive 4, 4½; Russen 4½ pct. 83½, 5 pct. 96½, 96½; Holl. 4 pct. 88, 88; dito 24 pct. De markt vast.

PARIJS, Donderdag 1 Junij. Fr. 4½ pct. op t. 91½. 3 pct. 72.35; Sp. Binn. 3 pct. 36; dito 1 pct. Metaal. 5 pct. 81.

WEENEN, Donderdag 1 Junij. N. Metaal. 8½. B. 107½; Bankactien 1208; Lomb. 5 pct. 110. fl. 250 122; Wissel Londen 13.13; Parijs 150.

MADRID, Maandag 29 Mei. Sp. binn. 3 pct. nieuwe 1 pct. 19½.